

PREDLOŽKY

- sú _____ pomocné slová
- majú len jeden tvar
- sú _____ - nemajú vlastný význam
- stoja **za / pred** slovom, ku ktorému patria
- pomáhajú určovať **pád / číslo / rod** podstatného mena alebo zámena

Vokalizácia

- k predložke, ktorá sa končí na spoluhlásku (k, v, z, s, od, pred), sa z dôvodu lepšej výslovnosti pridáva samohláska _____ (vo, zo, so, odo, predo) alebo _____ (ku)
- najčastejšie vokalizácia nastáva vtedy, keď predložka stojí pred slovom, ktoré sa začína na **rovnakú / inú / podobnú** spoluhlásku akou končí predložka (zo zubov, ku kamarátovi)
- predložky sa vokalizujú aj pred osobným základným zámenom _____ (so mnou, bezo mňa)

PREDLOŽKY K PÁDOM – predložky nám **pomáhajú určiť pád slova**. Spoj pád so správnou skupinou predložiek.

Nominatív Kto? Čo?

od, do, z, zo, okolo, bez

Genitív Koho? Čoho?

s, so, nad, pod, pred, za

Datív Komu? Čomu?

o, pri, na, v, vo

Akuzatív Koho? Čo?

k, ku, proti, oproti

Lokál O kom? O čom?

cez, na, pre

Inštrumentál Kým? Čím?

bezpredložkový

Z textu vypíš predložky a vyber s ktorým pádom sa viažu:

V televízii hovorili o nepriaznivom počasí na juhu Mexika. _____, pád: _____;

_____, pád: _____; _____, pád: _____

Vraj tam opäť hrozí hurikán, ktorý sa blíži k pobrežiu obrovskou rýchlosťou. _____, pád: _____

Ľudí už začali evakuovať do vnútrozemia. _____, pád: _____

Mohli si vziať so sebou len nevyhnutné osobné veci. _____, pád: _____

Moderátor ešte povedal na záver, že sa očakávajú veľké materiálne škody. _____, pád: _____

S ktorým pádom sa viažu predložky v týchto slovných spojeniach:

na horách, u nás, po brata,
 bez ťažkostí, za roh, pred minútou,
 za našich čias, po chvíli, pod stôl,
 za dverami, do knihy, o kvetoch
 k problému, s mamou, v kvetináči

Doplň správne predložky s, so, z, zo, v, vo, k, ku:

___ dcérou,	___ stromov,	___ synom,	___ zeme,
___ susedke,	kaša ___ orechmi,	___ vlaku,	___ dedkovi,
___ komory,	___ kameňa,	___ Karolovi,	___ budovy

Niekedy môžeme spojiť viacero predložiek a vytvoriť tak **zložené predložky**. Napríklad: Vtáčik preletel **popred** okno. **Popri** peniazoch máme doniesť aj informovaný súhlas.

Z predložiek: s, po, pri, za, medzi, pod utvor zložené predložky a vhodne ich doplň do viet:

a/ _____ chodníku rástli nevädze. b/ _____ kríka vyskočil zajačik.
 c/ Jožo je _____ nás najstarší. d/ Podliezol _____ brvná.

Niekedy sú predložkami aj slová, ktoré **bežne zaraďujeme do iného slovného druhu** (zvyčajne prísloviek), ale v určitom kontexte majú význam predložky. Voláme ich **druhotné**.

Porovnaj: Prešli sme okolo domu. - Prešli sme okolo. V ktorej vete je okolo predložka?

Odlišuj druhotnú predložku od príslovky (označ vety len s predložkou):

a/ Ležal na posteli dolu bruchom. Zišli dolu po strmých schodoch.
 b/ Vedľa sa ubytovali atléti zo Srbska. Toho, čo je vedľa nás, vôbec nepoznám.
 c/ Uprostred boli vysadené nádherné tulipány. Objavili čistinku uprostred lúky.
 d/ Nemohol som sa zúčastniť, bol som mimo našej krajiny. Mimo nás to nikto nevie urobiť.

Odlišuj predložkové spojenie od príslovky – označ správny tvar a rozhodni, či ide o príslovku alebo predložku.

Z časti / Sčasti učebnice o príslovkách si spravte poznámky. - _____

Poznámky si spravil z časti / sčasti. - _____

Dodnes / Do dnes sme to mali odovzdať! - _____

Dodnes / do dnes som tú úlohu neodovzdal! - _____

Pridaj to do kopy / dokopy sena. - _____

Daj to seno do kopy / dokopy. - _____

Tá básnička mi úplne vypadla z pamäti / spamäti. - _____

Tú básničku viem celú z pamäti / spamäti. - _____

Otec vyliezol až na vrch / navrch. - _____

Daj to na vrch / navrch police. - _____

Z viet vypíš predložky.

Silvia by si želala nový bicykel i kolobežku. _____

Vyjadruješ sa k tomu, čo je už dávno známe. _____

Počas lyžiarskeho výcviku si sa naučil poriadne lyžovať. _____

Premôž sa a príď nás pozrieť. _____

Najprv si sadni za stôl, potom ti dám obed. _____

Doplň výrok a vyber správne príklady:

Doplnenie samohlásky k predložke z dôvodu výslovnosti nazývame _____.

príklady: vo vani, na stoličke, zo zlata, pre manžela, ku klavíru, so sestrou, do pohára, cez bránu

Pozorne si prezri obrázok a do viet doplň vhodné predložky podľa významu.

a) Otec sedí stoličke.

b) Mama ťahá rybu vody.

c) Dievčatko má nohy vode.

d) Mama stojí otcom a dievčatom.

e) Otec má ruke noviny.

Vo vetách nájdí predložky. Potom k nim priradiť pád, s ktorým sa viažu.

Som na úrade. - _____

Poobede pôjdem do obchodu. - _____

Níkolka už pôjde do škôlky. - _____

Som v škole. - _____

Štefan chce ísť na gymnázium. - _____

Bez talentu to nepôjde. - _____

V utorok idem na tanečnú. - _____

Položila tanier na stolík. - _____

Urči, ktoré vety sú napísané gramaticky správne.

- a) S pece spadla ako hruška.
- b) Z banských štôlní sú dnes sklady ovocia a zeleniny.
- c) Stretli sme sa z našimi rodinnými priateľmi.
- d) Bratia sa rozprávali so starými rodičmi.

Označ tie slovné spojenia, v ktorých sú vokalizované predložky.

ideme k priateľom

s návnadou

zo začiatku to bolo ťažké

leží na stole

vo vani sa kúpe dieťaťko

došiel so sestrami

odišiel do stodoly

od úžasu skoro odpadol

pre teba to urobím

z vody vykukla žabka

ku kostolu sa dostal autom

idem ku kamarátovi

Vyber správnu možnosť:

Príď po / pre mňa!

Za / o desať minút bude dvanásť hodín.

Najradšej píšem s/- čiernym perom.

Katka, priprav sa na odpoveď / k odpovedi!

V lete pôjdeme k moru / pri more.

Bývame na / v izbe 504.

Alex dnes neprišiel kvôli chorobe / pre chorobu.

Za / po prvé, vyzuj sa!